
YORUM: AB'YE BİR DARBE DE İSPANYA'DAN

27.06.2016

27.06.2016

DW.de

İspanyada koalisyon hükümeti kurmak kolay olmayacak. Bernd Riegerte göre sol popülistlerin iktidara gelmesi ABdeki krizin tırmanmasına yol açar.

Büyük Britanya'nın Avrupa Birliği'nden (AB) ayrılması yetmiyormuş gibi kıtanın güneyinden de Brüksel açısından iyi haberler gelmiyor. İspanyol sol popülistlerinin yükselişi iyiye alamet sayılamaz. İspanyol solunun AB Komisyonu tarafından yapılan mali ve ekonomik politikalarla ilgili tavsiyeleri ret etmesi Euro Bölgesi'nin yönetilmesini zorlaştırıyor. Podemos lideri Pablo Iglesias İspanya'nın uğursuz tasarruf emri' yüzünden inlediğini söylüyor. Bu doğru değil. Çünkü İspanya Yunanistan ve Portekiz'in aksine Avrupa İstikrar Fonu tarafından iflastan kurtarılmayıp, ıskarta değerindeki bankalarını kurtarmak için kredi çekti. AB Komisyonu, Uluslararası Para Fonu ve Avrupa Merkez Bankası'ndan oluşan troyka hiçbir zaman İspanya'ya gitmediği için bu ülkeye herhangi bir önlemin dikte edildiği iddia edilemez.

Laf var, çözüm yok

İspanya'nın mali politikaları Avrupa ortak para bölgesi Euro bünyesinde İspanya hükümeti tarafından belirleniyor. Tasarruf ve reform kararları alındıysa bunu yapan, yolsuzluk suçlamalarıyla yıpratılan muhafazakâr Mariano Rajoy hükümetiydi. Podemos'un AB'ye düşman imajını yakıştırmasının gerçeğe ilgisi olamaz. İspanya tasarruf etmiyor, aksine Euro Bölgesi istikrar paktına göre yapmaması gereken oranda borçlanmaya devam ediyor. AB Komisyonu ve Euro Bölgesi'nin diğer üyeleri bunu sineye çekip İspanya'ya istisnai haklar tanıdılar. İspanya'nın tasarrufa zorlandığı iddia edilemez.

Siyaseten yarı felç durumdaki İspanya devletin zayıflamasından da etkileniyor. Katalon ayrılıkçılığı durumu daha da zorlaştırıyor. Tıpkı İskoçya'daki bağımsızlık hareketinin Britanya'nın temellerini sarsması gibi.

İspanyol solu iktidara gelip devlet giderlerini ve vergileri arttırdığı takdirde borç kriterlerini uzun yıllar yerine getiremeyeceğinden Euro Bölgesi'ndeki ortakları harekete geçmek zorunda kalır. Podemos'un eleştirdiği tasarruf politikası' sayesinde İspanyol ekonomisi büyümeye, işsizlik de yavaşta olsa gerilemeye başladı. Siyasi belirsizlik ise İspanya'nın ekonomik dinamizmini frenliyor. Sol popülistlerin güçlenmesi tıpkı Yunanistan'da olduğu gibi yatırımların durmasına ve en kötü ihtimalle de resesyona yol açabilir.

AB'nin güneyi karışıyor

Portekiz'in sol hükümeti de borçlanmayı arttırarak istikrar paktı kriterlerini ihlal etti. Yunanistan'ın ekonomik bakımdan kurtarılması imkânsız görünüyor. Ekonomik daralmanın sorumlusu Atina'daki sol/sağ koalisyonudur. Koalisyon hükümeti mülteci krizinin tam ortasında Yunanistan'ın birlikten ayrılmasını siyasi açıdan doğru bulmayan ortaklarının para yardımlarıyla ayakta durabiliyor. İtalya'daki sol popülist Beş Yıldız'ın taraftarı da artıyor. Sosyal Demokrat Başbakan Matteo Renzi şimdilik iyi yönetiyor. Renzi reformlara hız verirken devlet harcamalarını da arttırmak istiyor.

AB'nin güneydeki üyelerinde kriz sürdükçe sol popülistler oylarını arttırıyor. Britanya'daki sol akımdan onları ayıran tek özellik AB'den ayrılma eğilimi göstermemeleridir. Podemos, Almanya'nın egemenliğine' son verildiği takdirde AB'de kalmaktan yana olduklarını söylüyor. Liderleri son zamanlarda vatanperverlik göstermeye de çalışıyor. Tıpkı Büyük Britanya'daki Nigel Farrage gibi anlaşılması zor sloganlar kullanıyor. İtalya'nın Beş Yıldızları AB'de kalmaktan yana ama ortak para bölgesinden ayrılmayı amaçlıyor. Radikal Yunan solu para birliğinden çıkışın felakete sürükleyeceğini idrak etmiş olmalı ki Euro'yu bırakmak istemiyor.

AB'nin kritik geleceği

Birleşik Krallığın dizginleyici etkisi ortadan kalkınca daha fazla borçlanmak isteyen ülkeler artacaktır. Fransa'yı da bu gruba dâhil etmek gerekir. Almanya, Finlandiya, İrlanda ve Hollanda'nın tutumluluk ilkesine bağlı kalması zorlaşacak. Avrupa Merkez Bankası sıfır faiz politikasıyla güneydeki kriz ülkelerinin re finansman maliyetini düşük tutmaya çalışıyor. Ancak zaman kazanma' arayışının daha ne kadar dayanacağı belli değil. İspanya sola kaydığı takdirde finans piyasasının güneydeki ülkelere karşı spekülasyon yapmasını Merkez Bankası Başkanı Mario Draghi de önleyemez.

Sıfır faiz politikasının mağdur ettiği ülkeler de ucuz para politikasına baş kaldıracabilir. Hollandalı sağ popülist Geert Wilders tutumluluk zorlamasından memnun olmadığı için değil, güneydeki üyelere yardım edilmesine karşı olduğundan, AB üyeliğinin halkın oyuna sunulmasına çalışıyor. Almanya'nın sağ popülist partisi AfD de aynı nedenle Euro Bölgesi'nden çıkılmasını talep ediyor. AB içindeki merkezkaç kuvvetler sadece güneyde değil, kuzeyde de ivme kazanıyor.

© Deutsche Welle Türkçe

Bernd Riegert

Kaynak/Source: